

Nr 790

Av fru Olsson, Elvy, och herr Wikberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 144, med förslag till affärstidslag.

(Lika lydande med motion nr 962 i Andra kammaren)

I proposition nr 144 framlägges förslag till affärstidslag. Förslaget innebär en mindre uppmjukning av den nuvarande butikstängningslagen. Ett av syftena med den nya lagstiftningen torde vara att man skall minska antalet dispenser. Detta har man försökt uppnå genom att en del av den handel som nu efter dispens sker på annan tid än vanlig affärstid undantas från regleringen. Trots detta kommer man även med den föreslagna nya lagstiftningen att tvingas till en stor mängd undantag. Det finns anledning ifrågasätta värdet av en lag som nödvändiggör så många undantag.

Affärstid utöver den vanliga skall kunna medges av kommunens styrelse eller nämnd som utses av fullmäktige i kommunen då det är påkallat med hänsyn till allmänhetens intresse. Konsumenternas intresse är redan sådant att många undantag måste göras. Behovet av undantag kommer att öka i och med att i allt flera familjer båda makarna förvärvsarbetar. Att en avveckling av affärstidsregleringen skall komma inom en relativt nära framtid tycks både föredraganden och ett stort antal remissinstanser vara införstådda med.

Då kioskhandeln i lagförslaget undantages från regleringen ställs andra närhetsbutiker i ett sämre läge, då de inte kan konkurrera på lika villkor. Utredningen och de remissinstanser som har uttalat sig i frågan anser att en viktig förutsättning för att närhetsbutiken skall kunna fylla sina funktioner är att affärstiden kan anpassas smidigt till konsumenternas önskemål. Föredraganden konstaterar att just i fråga om närhetsbutiken torde önskemålen om en friare förläggning av affärstiden vara särskilt uttalade. Det bör inte skapas en sådan situation att de affärer som önskar konkurrera skall bli tvingade att även öppna kioskrörelse. I många fall kan det bli fråga om slöseri med kapital att man för att få sälja utanför vanlig affärstid skall behöva bygga en särskild kioskbyggnad med dyrbar utrustning. Detta kan som resultat ge fördyrade varor. Om affärstidsregleringen kunde avskaffas skulle kioskerne och andra närhetsbutiker jämföras och en rad svårbegripliga gränsdragningsproblem elimineras.

Enligt lagförslaget skulle också tillfällig torgförsäljning undantagas från regleringen. Den konkurrens som därmed uppstår med de fasta butikerna kan bli förödande för dessa.

Det är givetvis angeläget att man inte genom ändringar i affärstidslagstiftningen försämrar de anställdas arbetstider och arbetsförhållanden. Denna fråga bör emellertid inte regleras genom affärstidslagen utan genom arbetstidslagstiftningen och efter överenskommelse med de anställdas organisationer. Man kan nog också förutse att en spridning av arbetstiden i framtiden kommer att bli ganska allmän.

Av det anförda framgår att vi anser att affärstidslagstiftningen inte bör bibehållas, varför propositionen bör avslås.

Med hänvisning till det anförda hemställas,

att riksdagen måtte avslå proposition nr 144 med förslag till affärstidslag; samt

att riksdagen måtte besluta upphäva butikstängningslagen av den 21 juli 1948 (nr 608) från den 1 januari 1967.

Stockholm den 22 november 1966

Elvy Olsson (cp)

Axel Wikberg (cp)

Nr 791

Av herr Wallmark och herr Hansson, Gustaf Henry, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 144, med förslag till affärstidslag.

(Lika lydande med motion nr 966 i Andra kammaren)

Åtskilliga remissinstanser har avstyrkt affärstidsutredningens förslag till affärstidslag. Man har därvid i allmänhet ansett att den nu gällande butikstängningslagen bör upphävas och ett fritt system införas med avseende på affärstider.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 144 urskils förutom denna grupp av remissinstanser ytterligare två grupper med hänsyn till deras inställning till hit hörande spörsmål. Båda grupperna godtar i princip utredningens förslag, men i det ena fallet uttalas att regleringen bör slopas efter en övergångstid.

Den sistnämnda ståndpunkten överensstämmer i så måtto med departementschefens uppfattning som Kungl. Maj:ts förslag till lag getts en begränsad giltighetstid. De skäl som departementschefen åberopat för att inte omedelbart upphäva affärstidsregleringen kan sammanfattningsvis sägas innebära följande.

En direkt övergång till ett fritt system skulle

1. få vissa oförmånliga verkningar för konsumenterna,